

1 Joni

Ira Ka'ene Majama Hihunijina

¹ Nitama anejijaho ijí Ira kajaho ijí hinana'omo nú Hura iraka ka'ene 'warumajaho hene 'ee nú núni nii kame 'ee Hura raka ka'ene venajaho nú kame 'ee nú núni iji Hu 'unavaji rone veju. Ikaho Ira ka'ene majama hihunijina. ² Majama hihunijaho nú haha pakavara kaivo nú kahuna'e re-jume kavara. 'Enajihuna'e nú ikaho ja 'warame 'ee najahu. 'Enare'e ja 'waravu. Ijaho majama Amo ahuma hinana'omo Hu rouma nú kavara. ³ Iraka kame hejajaho nú ja 'u'o 'waravu. 'Ejakame ja nú pu'úmo hami vehuna. 'Ejume nú nima Amoho 'ee Huni Hariha Jesu Keriso pu'úmo hami veju. ⁴ Nú uneunecha ikihija vejujihuna'e nú ja pu'úmo teamanuma parahuna.

Godiho Hanaji'ina

⁵ Ikaho Huni vu'a ka'ene núra hejaji ja 'waravu Godiho niho'o hanaji'ina kaivo Huni vajijaho niho'o panutuvi'ina. ⁶ Nú Hu Hu'úmo hami vejura 'i'i kaivo nú nutuvi'ini 'urahojujaho nú nima ira'ata vene 'ee nimajaho pavejura. ⁷ 'Enakaivo nú hanaji'ini hina 'urahojujaho areri Hura hanaji'ini hinuja'ina'e nú ea 'aho pu'úmo hami hami veju. 'Ene Jesu ka'ene Huni Harihi jihuni 'aijara núni sisea maho'o sovu'e pa'arenu. ⁸ Nú niho'o sisea pa'ana 'wavujaho nú onuno pisivaravu. 'Eju'e nimajaho núni oja vaja

panamu. ⁹ 'Enakaivo nú nuni sisea Hu nahama 'wara'avajaho Hu pauchavi'ine 'ee ariri jihuna'e Hu nuni sisea vwihana areme 'ee nuni sisea maho'o somuhe pa'arehuna. ¹⁰ Nú ijá 'wavujaho nú sisea pavejura 'wavujaho nú veju'e ira'asina'e rejukame Huni ira nuni vaja panamu.

2

Kerisoho Nuni Ni'ajúhi'ina

¹ Sesahu nune ikaho na jona'e vejujihuni maijaho ja sisea pave'avarono veju. 'Enakaivo ea sisea venujaho Ea pina núnijihuna'e Amoni una'i jarima 'waramuna. Hu Jesu Keriso ka'ene arira maijina. ² Jesura nuni sisei jihuni eha apenana. 'Enakaivo nuni siseijiru pana vo ea maho'o mwe'akino hiju jihipuna 'u'o apenana. ³ Nú Huni tamana hene vejujihuna'e nú niheju nú Hu hena kavi'ina. ⁴ Ea pini Na Hu nihejura 'i'i kaivo Huni tamana pavenujaho hu ira'ata apenu. 'Eju'ukamare'e nimajaho huni oja vaja panamu. ⁵ 'Enakaivo ea irara Huni ira hene venujaho huni vajijaho nimaa nimaa'e Godi oni oja mihujaho areri rena paranu. Ijihuna'e nú niheju nú Huni vaji hiju. ⁶ Ea irara Huni vaji hinu 'iamujaho hu Hura 'urahe onaja'ina'e ohuna.

Oja Mwe'a Pamahunijina

⁷ Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije ike tamanakaho maiu'ina na paveju kaivo tamana sahasa ka'ene nitama jara apejajina. Tamana sahasijaho Ira ka'ene ja nihejajina. ⁸ 'Enakaivo na tamana maiu'ina jona'e veju. Tamanakaho

Huni vaja nimaa reju'e 'ee joni vaja 'u'o nimaa renu. Ijihuni maijaho nututijaho pa'arene va'eju'e Ira nimaijaho ivi'a hanamana. ⁹ Hu ea pini ijá 'imujaho Na hanaji'ini hiju 'i'i kaivo vweaha semujaho hu nutuvi'ina vaji hina roe iviamaa 'e'unu. ¹⁰ Ea irara huni vwea oja mahujaho hu hanaji'ini hinu. Ijihuna'e hu paveje vweaha amaaresume 'ohuna. ¹¹ 'Enakaivo ea irara vweaha kama semujaho hu nutuvi'ini hine 'ee nututi 'urahe onu. 'Eju'e hu ichá ruvahuna puruva renu. Ijihuni maijaho nututa kajara nia supatiana. ¹² Sesamae ikaho na jona'e vejujihuni maijaho joni siseijaho Huni Ihijihuna'e Hu vwi-hana aremana. ¹³ Emahu núne ikaho na jona'e vejujihuni maijaho ja Hu niheju. Hu nitamatama anejijaho ijí hinana. Kivase ikaho na jona'e vejujihuni maijaho ja 'avena siseuni 'unama arevara. Sesamae ikaho na jona'e vejuta. Ijihuni maijaho ja Amo nihejura. ¹⁴ Emahu nune ikaho na jona'e vejujihuni maijaho ja Hu nihejura. Hu nitamatama anejijaho ijí hinana. Kivase ikaho na jona'e vejujihuni maijaho ja niho'o harura rukine 'ee Godoni ira joni oja vaji namujihuna'e 'avena siseuni 'unama arevara. ¹⁵ Ja niho'o mwe'a kakaho oja pamahe 'ee uneunecha ka'ene mwe'i navuji 'u'o oja pami'avara. 'Enakaivo ea irara mwe'akake oja mahujaho Amo oni oja mihi'inijaho huni vaja panamu. ¹⁶ 'Enakaivo sisea ka'ene iki mwe'i navujija ikena. Haha huni ituana 'ee nii kime ituanavura 'ee jarika'e rejuhaho Amoni rena rohuna pana. Ijija mwe'a ikehuna. ¹⁷ Mwe'akaho uneunecha mapoka 'ee huni ituaniji'i pa'arena vai'i navu kaivo ea ka'ene

Godira ura renuja'ina'e vejujijahija majama hihuna.

Majama Hihunijaho Nahama 'Waramajina

¹⁸ Sesahu nune ja niheja ja'ina'e vea túchamaa ijina'omo Keriso oni nana'ejí'ina rou. 'Ene iviamaa 'u'o Keriso oni nana'ejí'ina mapoka urimaravara. 'Eju'e nú ijí hena kavujaho ijaho vea túchamaijina. ¹⁹ Pu nú irechamú'i kaivo va'ajihuni maijaho pu núni pwina pana. Pu núni pwina re'ipisa pu nú pu'úmo hija'a. Vea ka'ene pu nú irechamúa va'ajara najuhujaho pu núni pwina pana. ²⁰ 'Enakaivo Godira Huni 'Avena joni oja vaji samaha jihuna'e ja ea maho'o nimaa hena kavi'ina'e rejara. ²¹ Ja paheji'ina pana kaivo ja nimaa nimaa heji'ina ijihunihahi na jona'e veju. 'Enakaivo ijí nimaa nimaijaho ira'ata pana. Ijaho ja niheju. ²² Ira'asina irane? Ea ka'ene Jesu Kerisoho pana 'iamujina. Ijaho Keriso oni nana'ejí'ina. Ea ka'ene Amo'o Hariahe'o pataarorahujina. ²³ Ea irara Hariha pataarohujaho hu Omaha 'u'o pataaroha avanu. 'Enakaivo ea irara Hariha nimaa ronujaho hu Omaha 'u'o nimaa ronú. ²⁴ Vu'a ka'ene nitama aneja'e hejajaho ranave joni oja vaji na'amana. Ijí nitama ja hejajara joni oja vaji na'avajaho ja na'ia mapoka Amoho 'ee Huni Hariha pu'úmo hami hami hinapena vahuna. ²⁵ Ikaho Hura iraka ka'ene mú'irono nahama 'warumajina majama hihuna. ²⁶ Erapo jaa'e pisiviu jihuna'e ikaho na jona'e veju. ²⁷ Huni 'Avena joni oja vaji samahume ja apejara. 'Enajihuna'e ijí 'Avena kajara joni oja vaji hinajihuna'e ei pini ja najahuna areri

pana. Hura samaha kajara uneunecha maho'o najahuna. Ij'i uneka ka'ene Hura najahujaho nimaa nimaa kaivo ira'ata pana. Hura ja najaha kaja'ina'e Huni vaji hiha. ²⁸ Sesahu nune iviamaa Jesu pu'úmo hami hami hi'avara. 'E'irakúne vea ka'ene Hu kú'o ro'amajaho nimaa nimaa nú paju'i kaivo matauma Huni una'i namihuna. ²⁹ Ja nimaa heju Hu arira maijihuna'e ea irahipo nimaa nimaa vejujaho pu 'Avena vaji nahenaara.

3

Godoni Harihija Oja Ma'ara'avara

¹ Ike heha! Amora oja ni'ima'ura ka'ene nú múhe najuhaji kaha! Ijihuna'e nú Godoni harihija 'úmajihuna'e mwe'akaho nú pahene pakúmu. Ijihuni maijaho pu Hu pahena pakavura. ² Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije nú iviamaa Godoni harihija'omo nú ichá'ina'e rehunjaho mai'o pakavi'ina. 'Enakaivo nú niheju Hura ro'amajaho nú Hua ka'ava jihuna'e Hua'ina rehuna. ³ 'Enajihuna'e ea irara ike nimaaroakaho Huni vaji namujihuna'e hu ori'ini vejume arira maa renana. Areri Hu arira maija'ina renuna. ⁴ 'Enakaivo ea irahipo sisea veji'i hijujaho pu 'u'o varapa 'ene avaju. Ijihuni maijaho siseijaho varapa 'ejujina. ⁵ Ja nihejara. Hura roajaho sisea apena va'i roana kaivo Huni vaja sisea pa'ana. ⁶ Ea irahipo Huni vaji hijujija pu niho'o sisea pavejura. 'Enakaivo ea irahipo sisea vejujaho pu niho'o Hu pakame 'ee pahejura. ⁷ Sesahu nune paveje ea 'aho'a ja pisivi'avara. Ea irara arira maiji venujaho hu arira. 'Ene Hu arimai

ja'ina'e hu 'u'o arira. ⁸ Ea irara sisea venujaho hu 'avena sisei jihuni ea. Ijihuni maijaho 'avena siseijaho nitama anejijino sisea venana. Godoni Harihijara roajihuni maijaho 'avena sisei jihuni kaukara tiraku'i roana. ⁹ Ea irara Godoni vaji nahejajaho hu sisea pavenuna. Ijihuni maijaho Huni 'Ina huni vaji hinujihuna'e hu sisea pavenuna. Ijihuni maijaho hu Godoni vaji nahejara. ¹⁰ Ikaho 'unama ichá'ina ka'ene ea irara Godoni harihe 'ee ea irara 'avena sisei jihuni harihiji hena kihunijina. Ea irara sisea veji'i hine 'ee vweaha oja pamahujaho hu Godoni ea pana.

Oja Ma'ara'avara

¹¹ Vu'a ka'ene nitama aneja nú hejajaho ikena. Ja ea 'aho pu'úmo oja 'ekarahuna. ¹² Nú Keni vare'ina pana. Hu 'avena sisei jihuni ea ijihuna'e hu huni 'u'ua 'anaume kwamana. Hu 'u'uaha rakijihuna'e 'anaume kwamane? Ijihuni maijaho hura raka ka'ene venajaho sisei jihuna'e pamaranana. 'Enakaivo 'u'uahi venajara marana jihuna'e avanana. ¹³ Vwehu nune mwe'akara ja sena'amajaho ja oja pahwa'usunaha'avara. ¹⁴ Nú nihejajaho nú maraku ijaho nikwamasahara vaji hijara vo nú iviamaa kú'o 'urina hiju. Ijihuni maijaho nú vwehu núna oja mihujihuna'e. 'Enakaivo ea irara ea 'aho'a oja pamihujaho hu majaa kwamasahuri vaji hinu. ¹⁵ Ea irara ea 'aho'a semujaho hu areri ea kaji 'anau'e kwamu ja'ina'e renu. 'Eju'ukamare'e ja niheju ea irara ea 'aho'a 'aniu'e kwamasahujaho hu majama hihunijaho huni oja vaja panamu. ¹⁶ Ike 'unama ikehunakino Hura nú oja múhajaho hena

kavu. Ijihuni maijaho Hu Huni hia núnijihuna'e múhana. 'Enajihuna'e nú 'u'o núni hia vwehu núná'e mihuna. ¹⁷ 'Enakaivo ei pini uneunecha mapoka rukina re'ika'i hu vweaha pivunu kajaho nika'ika'i patemu'amajaho vu ichá'ina'e Godoni oja mihujaho huni vaja na'ena? ¹⁸ Sesahu nune ma iraru oja mihi pa'waha kaivo nimaa nimaiji vene 'ee oja miha.

Godoni Una'i Paju'ika'i Matauma Namihuni-jina

¹⁹ Ijihuna'e nú niheju nú nimaa nimai ijihuna. 'Enajihuna'e Huni una'i paju'ika'i namihuna. ²⁰ Nú sisea vejujihuna'e núní oji vwihana heju. 'Enakaivo Godira núní oja asitaha jihuna'e nú raka ka'ene vejujaho Hu maho'o nihe paranu. ²¹ Vwehu nuna ka'ene na ja oja mihunakije núní ojijara nú panamu'amajaho nú paju'ika'i Godoni una'i matauma namihuna. ²² 'Enakaivo nú Huni tamana vene uneunechaka Hura ura renuji hena vejujihuna'e nú raka'e jarivujaho Hu nú vajúhuna. ²³ Ikaho Huni tamana. Nú Huni Hariha Jesu Keriso oni iha nimaa rone 'ee ea 'aho pu'úmo oja 'ekarahuna areri Hura 'waruma ja'ina'e vehuna. ²⁴ Ea irara Jesuni tamana hene venujaho hu Huni vaji hinu. 'Eju'e Jesu huni vaji hinu. Ijaho nú niheju Hu núní vaji hinu. Ijihuni maijaho Huni 'Avena ka'ene Hura nú múhajara reju'e nú niheju.

4

'Avena Nimaijine 'Ee 'Avena Ira'atijina

¹ Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije ja 'avena mapokakija panimaa veti'avara. 'Enakaivo 'avena kajija vene kive Godoni rena rou ho pa'ajaho ki'avara. Ijihuni maijaho poropetia ira'asina mapoka mwe'akino ojura. ² Ikaho 'unama ka'ene Godoni 'Aveniji hena kahunijina. 'Avena irara Jesu Kerisoho roe haha apenana 'iamujaho Godi oni rena roana. ³ 'Ene 'avena ka'ene Jesuho Godona parena roana 'iavujija 'avena ka'ene Keriso oni nana'eji'ina ka'ene rohuna'e jara hejajaho ivi'a ni iki mwe'i roana. ⁴ Sesahu nune ja Godoni jihuna'e ja pu asitahara. Ijihuni maijaho 'Avena ka'ene joni vaji hinujara 'avena ka'ene mwe'a kehunijaho niho'o asima paranana. ⁵ Pu mwe'a kehuni jihuna'e pu mwe'a kehuneru 'wavura. 'Eju'ukamare'e mwe'a kehuni eijija puni iraru hejura. Mwe'a kehuni siseijara pu renaura. ⁶ 'Enakaivo n'ú Godoni jihuna'e ea irara Godi hena kamujaho hu n'úni ira henuna kaivo ea ka'ene Godoni parene roajaho hu n'úni ira pahenuna. Ijara reju'e n'ú 'Avena nimajaho kame 'ee 'avena ira'atijaho kahuna.

Godiho Oja Múhi'ina

⁷ Ehu nuna ka'ene na ja oja mihi'inakije veje ea 'aho pu'úmo oja 'ekara'avara. Ijihuni maijaho oja 'ekaravujaho Godoni rena roana. 'Enakaivo ea irara ea 'aho'a oja mihujaho hu Godoni vaji nahejara 'ene Godi hena kamuna. ⁸ Ea irara ea 'aho'a oja pamihujaho hu niho'o Godi pahenuna. Ijihuni maijaho Godiho oja 'ekaravujina. ⁹ Ikaho 'unama ka'ene Godira

nú oja ka'ene múhaji najuhajaho Huni Hariha nikwisu ranavume mwe'i roajihuna'e nú Huni vaji majama hihuna. ¹⁰ Ikaho oja 'ekaravujina. Nú Godi núni oja pamahara kaivo Hura nú oja múhajihuna'e Hu Huni Hariha ranavume roe núni sisea apejume pa'arenana. ¹¹ Ehu nuna ka'ene na ja oja mihukije Godi Hu niho'o nato-hwa oja múhajihuna'e nú 'u'o ea 'aho pu'úmo oja 'ekarahuna. ¹² 'Enakaivo na'i pini ei pini Godi niho'o kahuna pana kaivo nú ea 'aho pu'úmo oja 'ekaravujaho Godi núni vaji hinuna. 'Ene Huni oja 'ekaravujaho núni vaja areri renuna. ¹³ Nú niheju Hu Huni 'Avena nú múhajihuna'e nú Huni vaji hiju'e Hu núni vaji hinu. ¹⁴ Amora Huni Hariha ranavume mwe'a kehuni Ni'ajihina'e re'i roajaho nú núni nii kavaji ea 'waravara. ¹⁵ Ea irara Jesuho Godoni Hariha 'iamujaho Godiho huni vaji hinu 'ee hu Godoni vaji hinu. ¹⁶ Godira oja ka'ene múhajaho nú hene nima roju. Godiho oja 'ekaravujina. 'Enajihuna'e ea irara oja 'ekaravuri vaji hinujaho hu Godoni vaji hiju'e Godi huni vaji hinuna. ¹⁷ Nú iji hejajihuna'e núra oja mihujaho marasahura. Ijihuna'e nú vea ka'ene 'otua vehuni veijaho pajuhuna. Ijihuni maijaho Hura hinuja'ina'e nú iki mwe'i hiju. ¹⁸ Juvujaho oja 'ekaravu jihuni vaja pana. 'Enakaivo nima oja 'ekaravujara juvujaho veju'e pa'arenuna. Ijihuni maijaho juvujara reje eha sisea akehuna. 'Ena'omo ea irara jumujaho oja 'ekaravujaho huni vaja areri pana. ¹⁹ Núra Hu oja mahujihuni maijaho marako'a Hura núa oja múhajihuna'e mahu. ²⁰ Ei pini ijá 'imujaho na

Godi oja mahu 'i'li kaivo vweaha kame semujaho hu ira'ata apene avanu. Ei pini hu ea nii huni kamujaho oja pamahu kaivo ichá'ina'e Godi ka'ene hu pakamujaho oja ma'ena? ²¹ Ike tamana kaho nú Huni apejara. Ea irara Godi oja mahujaho hu vweaha 'u'o oja ma'amana.

5

Núra Mwe'ake Asivajina

¹ Ea irara Jesuho Keriso nimaa ronujaho hu Godoni vaji nahejara. 'Ene ea irara Amo oja mahujaho hu Huni hariha ka'ene Huni rena roaji 'u'o oja mahu. ² Nú Godoni harihija oja mihujihuna'e nú nihena kavu nú Godi oja mahe 'ee Huni tamana 'ararihae vejura. ³ Ikaho Godoni oja 'ekaravujina nú Huni tamanijaho hami 'ajohuna. Ijihuni maijaho Huni tamanijaho mai'o kisina pana. ⁴ Ijihuni maijaho ea ka'ene Godoni vaji nahenaajipo mwe'akaho asivara. Núni nimaa roijara vejume nú mwe'a ikaho asivara. ⁵ Ea irara mwe'akaho asimune? Ea irara Jesuho Godoni Harihiji nimaa ronujarana.

Ikaho Jara Hehunijihuna'e Vejara

⁶ Ikaho Ea ka'ene toa 'ee 'aa vaji roajina. Hu Jesu Kerisona toaru pana kaivo toa 'ee 'aiji'i roajina. ⁷ 'Avenijara Huni vu'a nimaa venana. Ijihuni maijaho 'Avenijaho nimaijina. ⁸ Ijihuni maijaho ike no'opisu ikipo Huni vu'akaho nimaa vejara. 'Avenijine toijine 'ee 'aijina. 'Ee ike no'opisu ikipo ahume avacharavara. ⁹ Nú emaapuni vu'iji nimaa ve'avajaho Godira kime 'waramujara maho'o asitaha paranu. Godoni

kima 'warumujaho ikena. Ijaho Hu Hariahoni vu'a nimaa vene 'waramana. ¹⁰ 'Ene ea irara Godoni Harihiji nimaa ronujaho hu ori'ini hena kamuna. Ea irara Godi panimaa ronujaho hu Hua veju'e ira'asina'e renu. Ijihuni maijaho raka ka'ene Godira Huni Harihiji rone 'waramajaho panimaa ronu. ¹¹ Iraka ka'ene 'warumajaho ikena. Godi majama hihuna múhana 'ee ike majama hihunakaho Huni Harihi jihuni vajina. ¹² Ea irara Huni Harihiji apenujaho hu majama hihuna kaivo ea irara Godoni Harihiji papenujaho hu majama hihunijaho papenu.

Majama Hihuna

¹³ Ike raka ka'ene na vejukaho ja ea irahipo Godoni Harihi jihuni ihiji nimaa rojujahi puna'e veju. 'Ejakame ja majama hihuna ka'ene apejaji hena ka'avarono veju. ¹⁴ Ikaho nú Huni una'i nimaa rojujihuna'e uneunecha raka'e Huni ura ija'ina'e jarime 'waravujaho Hu henuna. ¹⁵ Hu henuhuna'e nú hena kavu. Ijihuna'e núra uneunecha iraka Hu jarivujija nú 'ekura. ¹⁶ Ea pini huni vwea ka'eje sisea ka'ene pakwahuniji veje ka'amajaho hu ni'ajahe Godoni siporua 'oje hia hunu ma'amana. 'Ene 'u'o Hura ea ka'ene sisea ike pakwamasahuke pavejuija hia puna mihuna kaivo sisea pina venareje kwamasahuna namu. Ijihuna'e na ija'ina pa'iavo hunijihuna'e jarima 'waramama pa'iavu. ¹⁷ 'Unama ka'ene ariramaa pa'ajija maho'o sisea. Sisea pina vena'e pakwahuna namu. ¹⁸ Nú niheju. Ea ka'ene Godoni vaji nahejajaho sisea pavenuna. 'Enakaivo Jesu

ka'ene Godoni Harihijara 'ajoahu'e 'avena sisei-
jaho hu ija pa'unamuna. ¹⁹ Nú niheju. Nú
Godona kaivo mwe'akaho maho'o 'avena sisei
jihuni harura hari namu. ²⁰ Nú niheju. Godoni
Harihijaho niroana. Hu nimaiji hena kahuni
henaka ijaho múhana. 'Eju'e nú Huni hariha Jesu
Keriso ka'ene nimai jihuni vaji hiju. Ijaho Godi
nimaa ka'ene majama hihunijina. ²¹ Sesahu nune
godi ira'ata ka'ene iji vejujija oja pami'avara.

Godoni Vu'a Maiu'ina
The New Testament in the Ese Language, also known
as the Managalasi Language, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Mangalasi long Niugini
copyright © 1975, 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Managalasi (Ese or Managalasi)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

729c2a8f-9ea3-55ca-9318-793c2828d776